

WAAR IS JOEP?

In de zomervakantie van 2017 gaat de zaag in de muren tussen de kleutergroepen op de Prinses Beatrixschool in Goes. Er komen openslaande vensterdeuren voor in de plaats. De deuren staan gedurende de schooldag grotendeels open, kinderen lopen heen en weer. Natuurlijk, want als je taartjes wilt bakken moet je naar de bakkerij en die is in het lokaal van juf Janien. En Joep, waar is Joep? De knuffelhond waar jij mee wilt wandelen ligt in de huiskamer bij juf Kim...

Kim den Hartog is onderbouwcoördinator op de Prinses Beatrixschool in Goes en belangrijke initiator van deze letterlijke doorbraak.



Kim: 'Het was een hele stap om die te maken. Maar we zijn zo blij met het resultaat! We hebben veel meer ruimte voor de inrichting van de verschillende speel-werkhoeken. Bovendien kunnen we daar nu meer van aanbieden want je hoeft niet meer in elk lokaal een bouwhoek te hebben, of een huiskamer. Nu hebben we bijvoorbeeld in lokaal 1 een taalhuis ingericht waardoor we veel kunnen aanbieden om taalontwikkeling te stimuleren. We bedenken gezamenlijk activiteiten, kunnen met elkaars kinderen meekijken en meer opmerken over hun ontwikkeling. Voor de kinderen is het veiliger als een van ons ziek is en een vervanger nodig is. Immers de andere juffen kennen ze gewoon. Maar het belangrijkste is dat we hiermee het leren betekenisvoller kunnen maken en daardoor de betrokkenheid van de leerlingen vergroten. Daar hoort een inhoudelijke verandering bij. We werken veel meer vanuit de leerdoelen van groep 1 en 2, de leeromge-

ving hebben we nu echt vandaaruit ingericht. We koppelen voortdurend activiteiten aan de leerdoelen, benoemen die, geven de stappen aan hoe de kinderen die doelen kunnen bereiken en maken hen er zo bewust van dát ze leren en wat ze leren.'

Van groep 2 naar groep 3: cruciaal moment

Wat heeft tot de samenvoeging van de kleutergroepen geleid? Dat had te maken met de overgang van groep 2 naar groep 3. De onderbouwcoördinator was daar niet tevreden over. Kim: 'Ik wilde iets doen aan die verplaatsingscriteria en wilde dat graag samen met Olga doen (Olga Franse, onderwijsadviseur RPCZ – red.). Ik had al met haar samengewerkt op de school waar ik hiervoor werkte. Olga is gekomen, heeft ons bijgeschoold in KJK!. Primair voor registratie en observatie maar we zijn daardoor ook meer vanuit de leerdoelen naar de inrichting van onze leeromgeving gaan kijken. En we hebben een bezoek gebracht aan CBS 't Honk in Kapelle die net als wij ook tot de scholenvereniging Albero behoort. Daar werken ze met groepsoverstijgende kleutergroepen en hun opzet was een belangrijk voorbeeld voor ons. We hebben ons samen met Olga verdiept in de meerwaarde die zo'n opzet voor ons zou kunnen hebben en hoe we dat hier zouden kunnen realiseren. Dat bleek al snel alleen te kunnen door de muren tussen de onderbouwlokalen te doorbreken. Onze directeur, Gerard Verkuil, stond open voor die verandering maar we moesten wel duidelijk kunnen maken waarom we dit wilden. En dat was omdat we de betrokkenheid van de kleuters op het leren groter wilden maken door de leeromgeving betekenisvoller te maken.'



Verhaal

Olga Franse is vol lof over de aanpak van Kim en Gerard. 'Natuurlijk moet je kunnen onderbouwen waarom je zoiets wilt. Kim heeft dat heel goed gedaan. Ze heeft alles uitgeschreven en elke stap verantwoord. Dat maakte het sterk en concreet. En maakte ook dat de andere onderbouwleerkrachten erin mee konden gaan. Want je raakt toch een beetje je koninkrijkje kwijt en dat is best spannend.' Gerard: 'Kim en ik hebben bij dezelfde school gewerkt voordat we hier kwamen. Dat was een kleine dorpsschool waarin we gewend waren om niet alleen aan je eigen klas te denken maar meer in het systeem van de school als geheel. Dat heeft geholpen om open te staan voor dit idee. En het werkt uiteindelijk en dat is het belangrijkste natuurlijk. Ook ouders zijn enthousiast. We zien dat ouders nu vaker voor ons kiezen. We hebben hiermee ook echt een verhaal te vertellen, een verhaal dat aanspreekt.'

Kim benadrukt dat het proces een wisselwerking is tussen de begeleiding van Olga, de steun en input van Gerard en vooral van de mensen uit het onderbouwteam zelf. 'Zij zijn vanaf het begin af aan meegegaan in het proces en ieder draagt haar steentje bij. Het is daarom echt 'ons' proces en dat vind ik heel mooi. We blijven elkaar inspireren, met ideeën maar soms ook met overwegingen waardoor we ergens wat langer over na moeten denken en iets dus wat meer tijd moeten geven. Dat mag ook en maakt het juist waardevol.'

Gesteund

Kim is blij met de steun van Olga. 'Zonder haar waren we niet zo ver gekomen denk ik. Want ze heeft ons niet alleen geprikkeld verder na te denken over deze richting, ze heeft ook heel erg geholpen ons idee uiteindelijk in te voeren. Ik voelde me gesteund om dingen door te zetten. En het gaf me natuurlijk de nodige ondersteuning. Want vanuit haar ervaring en kennis wist Olga dat dergelijke groepsoverstijgende kleutergroepen werken. Voor de kinderen, voor het leerplezier, het leerrendement en ook voor degenen die sturing en begeleiding aan de kinderen geven. En daarbij is Olga heel inspirerend en toegankelijk.'

Verrassing

Het is bijna Pasen. De kinderen leren volgens een stappenplan eieren en kuikens tekenen op papieren zakjes. Die hangen in de lokalen, een kleurig geheel vastgezet met wasknijpers. Meer of minder eieren, het ene kuiken meer uitgewerkt dan het andere. Logisch, want de kinderen met een ontwikkelingsniveau dat nog wat lager ligt, 'mogen' minder en grotere eieren tekenen dan de kinderen met al een hoger ontwikkelingsniveau. Hun leerdoel is net iets anders en de stappen ernaartoe zijn dat eveneens. Maar het idee is hetzelfde.

Wat er in de zakjes komt? Dat is nog een verrassing.